

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL ĮSPĖJIMŲ IR BAUDŲ UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS NESĄŽININGOS
KOMERCINĖS VEIKLOS VARTOTOJAMS DRAUDIMO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS
SKYRIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi ir 14 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė
n u t a r i a:

1. Patvirtinti įspėjimų ir baudų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. Šis nutarimas įsigalioja 2019 m. rugsėjo 1 dieną.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Teisinės apsaugos grupės
grupės vadovė

Natalija Žilinskienė
2019-08-22

Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vilmantė Sinkevičienė
2019-08-22

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius

20190822

**ISPĖJIMŲ IR BAUDŲ UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS NESĄŽININGOS KOMERCINĖS
VEIKLOS VARTOTOJAMS DRAUDIMO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS SKYRIMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Įspėjimų ir baudų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams atvejų nagrinėjimo tvarką, įspėjimų skyrimo tvarką ir baudų, skiriamų už Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) pažeidimus (toliau – bauda), dydžio nustatymo tvarką.

2. Aprašo tikslas – nustatyti nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams atvejų nagrinėjimo, atgrasomųjų ir proporcingų baudų skaičiavimo, įspėjimų už Įstatymo pažeidimus skyrimo nustatymo tvarką.

3. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba) nagrinėja Įstatymo pažeidimus vadovaudamasi Įstatymu ir Aprašu.

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme.

**II SKYRIUS
NESĄŽININGOS KOMERCINĖS VEIKLOS VARTOTOJAMS ATVEJŲ NAGRINĖJIMO
TVARKA**

5. Įstatymo pažeidimams nagrinėti Tarnybos direktorius įsakymu sudaro kolegialų organą – komisiją iš Tarnybos valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – komisija). Tarnybos direktorius įsakymu tvirtina Komisijos darbo reglamentą.

6. Tarnyba, priėmusi motyvuotą nutarimą pradėti Įstatymo pažeidimo nagrinėjimo procedūrą (toliau – procedūra), suformuoja pareiškėjo prašymo (skundo) nagrinėjimo bylą (toliau – byla), kuri gali būti tvarkoma elektronine arba popierine forma.

7. Tarnybos nutarime pradėti procedūrą nurodoma:

7.1. Tarnybos pavadinimas ir komisijos sudėtis;

7.2. nutarimo priėmimo data;

7.3. pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta (jeigu kreipiasi vartotojas) ar pavadinimas, kodas, buveinės adresas (jeigu kreipiasi juridinis asmuo) arba aplinkybė, kad procedūra pradedama Tarnybos iniciatyva;

7.4. komercinės veiklos subjekto, kurio komercinė veikla vartotojams skundžiama, vardas, pavardė ar pavadinimas ir gyvenamosios vietos, buveinės arba prekybos vietos adresas;

7.5. aplinkybės, kuriomis grindžiamas nutarimas pradėti procedūrą;

7.6. jei taikoma, aplinkybės, kuriomis grindžiamas nutarimas sujungti prašymų (skundų) dėl to paties komercinės veiklos subjekto ir dėl to paties dalyko nagrinėjimą.

8. Apie priimtą Tarnybos nutarimą pradėti procedūrą ir bylos nagrinėjimo terminus, nustatytus Įstatymo 16 straipsnio 4 dalyje ir 19 straipsnyje, procedūros dalyviai informuojami raštu ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo Tarnybos nutarimo priėmimo dienos.

9. Tarnybos nutarime atsisakyti pradėti procedūrą Įstatymo 16 straipsnio 3 dalyje nurodytais pagrindais nurodoma:

9.1. Tarnybos pavadinimas ir komisijos sudėtis;

9.2. nutarimo priėmimo data;

9.3. pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamoji vieta (jeigu kreipėsi vartotojas) arba pavadinimas, kodas, buveinės adresas (jeigu kreipėsi juridinis asmuo);

9.4. komercinės veiklos subjekto, kurio komercinė veikla vartotojams skundžiama, vardas, pavardė ar pavadinimas ir gyvenamosios vietos, buveinės ar prekybos vietos adresas;

9.5. aplinkybės, kuriomis grindžiamas nutarimas atsisakyti pradėti procedūrą;

9.6. nutarimo apskundimo tvarka.

10. Apie priimtą Tarnybos nutarimą atsisakyti pradėti procedūrą procedūros dalyviai informuojami raštu ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo Tarnybos nutarimo priėmimo dienos.

11. Bylos nagrinėjamos komisijos posėdžiuose rašytinio proceso tvarka, išskyrus atvejus, kai komisija savo iniciatyva arba procedūros dalyvių motyvuotu prašymu nusprendžia nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka.

12. Bylos nagrinėjamos valstybine kalba.

13. Kai byla nagrinėjama rašytinio proceso tvarka, t. y. nekviečiant į komisijos posėdį procedūros dalyvių, komisijos posėdis yra laisvos formos. Komisijos posėdžio garso įrašas nedaromas ir protokolas nerašomas.

14. Byla komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nagrinėjama, jeigu procedūros dalyviams apie bylos nagrinėjimo komisijos posėdyje laiką ir vietą buvo pranešta Įstatymo nustatyta tvarka. Kai į žodinį bylos nagrinėjimą neatvyksta kuris nors procedūros dalyvis ar jo atstovas, nors apie komisijos posėdžio laiką ir vietą jiems pranešta Įstatymo nustatyta tvarka, byla gali būti nagrinėjama komisijos posėdyje jiems nedalyvaujant.

15. Paskirtu laiku bylos nagrinėjimą komisijos posėdyje pradeda komisijos pirmininkas, kuris paskelbia, kokia byla bus nagrinėjama ir kas atvyko į komisijos posėdį. Komisijos pirmininkas nustato atvykusiųjų tapatybę, patikrina atstovų įgaliojimus. Jei kas nors iš procedūros dalyvių ar jų atstovų neatvyksta, komisijos posėdžio sekretorius, kuris nėra komisijos narys, praneša, ar jie buvo tinkamai ir laiku Įstatymo nustatyta tvarka informuoti apie bylos nagrinėjimo vietą bei laiką, o komisija sprendžia, ar galima be jų nagrinėti bylą.

16. Komisijos pirmininkas paskelbia komisijos sudėtį, praneša, kas yra komisijos posėdžio sekretorius, nurodo pareiškėjui ir komercinės veiklos subjektui jų teises bei pareigas per bylos nagrinėjimą.

17. Komisijos narys pristato esmines bylos aplinkybes. Paskui eilės tvarka išklausomi pareiškėjas, komercinės veiklos subjektas, kurio komercinė veikla vartotojams skundžiama, kiti

posėdyje dalyvaujantys asmenys. Kalbėjimo trukmė neribojama, tačiau komisijos pirmininkas gali įspėti kalbantį asmenį, jeigu šis nukrypsta nuo bylos esmės.

18. Jeigu per komisijos posėdį jame dalyvaujantys asmenys komisijos pirmininkui įspėjus pažeidžia tvarką, komisijos pirmininkas turi teisę pašalinti juos iš komisijos posėdžio salės.

19. Komisijos posėdyje dalyvaujantiems asmenims gali būti užduodami klausimai; pirmiausia klausimus užduoda komisijos pirmininkas ir komisijos nariai, paskui – kiti procedūros dalyviai ir (ar) jų atstovai.

20. Komisija taip pat tiria kitus su byla susijusius reikšmingus įrodymus: dokumentus, išvadas, daiktus, nuotraukas, peržiūri vaizdo įrašus, išklauso garso įrašus ir pan.

21. Prieš baigiant nagrinėti bylą, komisijos pirmininkas paklausia, ar komisijos posėdyje dalyvaujantys asmenys nori pateikti papildomų prašymų ar paaiškinimų.

22. Išklausius komisijos posėdyje dalyvaujančių asmenų pranešimus ir paaiškinimus bei ištyrus kitas reikšmingas aplinkybes, komisijos pirmininkas skelbia šio posėdžio pabaigą ir praneša apie Tarnybos nutarimo priėmimo datą bei laiką. Tarnybos nutarimas turi būti priimtas ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo komisijos posėdžio pabaigos.

23. Komisijos posėdžio eigai fiksuoti, išskyrus Aprašo 13 punkte nurodytą atvejį, rašomas bylos nagrinėjimo komisijos posėdžio protokolas ar daromas garso įrašas. Sprendimą dėl komisijos posėdžių eigos fiksavimo būdo priima komisija. Procedūros dalyviai turi teisę susipažinti su komisijos posėdžio protokolu ar garso įrašu, taip pat gauti komisijos posėdžio protokolo kopiją ar garso įrašo skaitmeninę kopiją.

24. Komisija gali atidėti bylos nagrinėjimą, jeigu:

24.1. į komisijos posėdį, kuriame byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka, neatvyko procedūros dalyvis ir nėra duomenų, kad jam įteiktas pranešimas apie bylos nagrinėjimą;

24.2. būtina išreikalauti naujus dokumentus;

24.3. kitais būtiniais atvejais.

25. Komisija, atidėjusi bylos nagrinėjimą, paskiria kito komisijos posėdžio datą ir laiką. Apie tai procedūros dalyviams pranešama registruotu paštu, o atidėjus komisijos posėdį, kuriame byla nagrinėjama žodinio proceso tvarka, apie tai komisijos posėdyje dalyvaujantys procedūros dalyviai informuojami pasirašytinai.

26. Kai bylos nagrinėjimas atidedamas dėl to, kad būtina išreikalauti naujus dokumentus, komisija nustato jų pateikimo terminą.

27. Komisija gali sustabdyti bylos nagrinėjimą, jei dokumentai, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų veiksmai (neveikimas), būtini Įstatymo pažeidimui toliau nagrinėti, yra apskūsti teismui arba jei yra kitų aplinkybių, dėl kurių procedūra negali būti tęsiama. Bylos nagrinėjimas atnaujinamas išnykus aplinkybėms, dėl kurių ji buvo sustabdyta, procedūros dalyvių pareiškimu arba komisijos iniciatyva. Atnaujinta procedūra toliau nagrinėjama Įstatymo ir Aprašo nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

BAUDŲ DYDŽIO NUSTATYMAS IR ĮSPĖJIMŲ UŽ ĮSTATYME NUSTATYTĄ PAŽEIDIMĄ SKYRIMAS

28. Už Įstatymo pažeidimą komercinės veiklos subjektui skiriamos baudos dydis apskaičiuojamas trimis etapais:

28.1. pirmajame etape, vadovaujantis Aprašo 29 punktu, apskaičiuojamas pradinis baudos dydis;

28.2. antrajame etape, vadovaujantis Aprašo 30 punktu, apskaičiuojamas bazinis baudos dydis;

28.3. trečiajame etape, vadovaujantis Aprašo 31, 32, 33 punktais, apskaičiuojamas skiriamos baudos dydis.

29. Pradinis baudos dydis lygus 1,5 procento (pakartotinai pažeidus Įstatymą – 3 procentams) komercinės veiklos subjekto pajamų praėjusiais finansiniais metais, neperžengiant Įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatytos maksimalios baudos dydžio ribos.

30. Bazinis baudos dydis apskaičiuojamas sudėjus pradinį baudos dydį ir pagal šį Aprašo punktą apskaičiuotus baudos dydžius. Nustačius pradinį baudos dydį, bazinis baudos dydis apskaičiuojamas pagal:

30.1. pažeidimo pobūdį (nuo pažeidimo pobūdžio priklausantis baudos dydis, kuris, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą, intensyvumą, sunkumą, dažnumą, į padarytą žalą ar galimą riziką ją sukelti ir į kitas pažeidimo pobūdžio požįūriu reikšmingas aplinkybes, gali būti didinamas arba mažinamas iki 30 procentų nuo pradinio baudos dydžio);

30.2. pažeidimo trukmę (nuo pažeidimo trukmės priklausantis baudos dydis, kuris, atsižvelgiant į konkrečias su pažeidimo terminu susijusias aplinkybes gali būti didinamas arba mažinamas iki 30 procentų nuo pradinio baudos dydžio);

30.3. pažeidimo mastą (nuo pažeidimo masto priklausantis baudos dydis, kuris, atsižvelgiant į geografinį mastą, informacijos perdavimo priemonių skaičių, pažeidimo įtaką vartotojų ekonominiam elgesiui ir į kitas pažeidimo masto požįūriu reikšmingas aplinkybes gali būti didinamas arba mažinamas iki 30 procentų nuo pradinio baudos dydžio).

31. Nustačius bazinį baudos dydį, skaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į Įstatymo 13 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytas atsakomybę lengvinančias arba sunkinančias aplinkybes.

32. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis, įvertinus lengvinamųjų aplinkybių skaičių, reikšmingumą ir pobūdį, mažinamas iki 40 procentų apskaičiuoto bazinio baudos dydžio.

33. Jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis, įvertinus sunkinamųjų aplinkybių skaičių, reikšmingumą ir pobūdį, didinamas iki 40 procentų apskaičiuoto bazinio baudos dydžio.

34. Išnagrinėjusi bylą ir nustačiusi, kad pažeidimu nepadaryta esminės žalos Įstatymo saugomiems vartotojų interesams, Tarnyba, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, už

nesąžiningą komercinę veiklą vartotojams gali komercinės veiklos subjektams taikyti nuobaudą – įspėjimą už Įstatyme nustatytą pažeidimą. Jeigu pažeidimas buvo nesunkaus pobūdžio, pažeidimo trukmė trumpa, pažeidimo mastas nedidelis ir nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, preziumuojama, kad pažeidimu nepadaryta esminės žalos Įstatymo saugomiems vartotojų interesams.

35. Skiriamos baudos dydžio mažinimo ar didinimo motyvai nurodomi Tarnybos, nagrinėjančios bylą, nutarime.

36. Jeigu pagal Aprašą nustatyta bauda viršija Įstatyme nustatytą maksimalų baudos dydį, komercinės veiklos subjektui skiriama Įstatyme nustatyto maksimalaus dydžio bauda.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Komisijos nutarimai, priimti išnagrinėjus bylą, ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo nutarimo priėmimo skelbiami Tarnybos interneto svetainėje www.vvtat.lt. Komisijos nutarimai skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės tarnybos, komercinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose nustatytų apribojimų bei draudimų.

Teisinės apsaugos grupės
grupės vadovė

Natalija Žilinskienė
2019-08-22

Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vilmantė Sinkevičienė

2019-08-22

Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius

2019-08-22